

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 1 8 3 A 1 0 1 1 2

ZIMSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odlomka) umetnostnega besedila

Petek, 1. februar 2019 / 60 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo, vodeno (1.) ali samostojno (2.). Interpretacija naj obsega najmanj 400 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z "x".

1.	2.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiva interpretacija bo ocenjena z 0 točkami. Osnutek interpretacije, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

1. Vodena interpretacija

Polona Glavan: KAKORKOLI (odlomek)

SAJ SI PAMETEN

»Kaj bi rad delal, Senad?« sem rekla z glasom, ki se je trudil ujeti enako nevtralnost. »Tako, na splošno, v življenju?«

Senad je pričakovano obmolnil. Potem se je za spoznanje primaknil proti meni, dovolj, da me je preplavilo napeto pričakovanje.

»Rad bi bil fizioterapevt,« je zašepetal, komaj nad mejo slišnega, a s tako jasnostjo, kot jo lahko narekuje edino stroga odločnost.

Fizioterapevt! sem hotela v navalu navdušenja ponoviti za njim, a me je že pred tem zamolklo zarezalo v grlu. V nasprotju z drugimi trinajstletniki, ki so hoteli postati pevci, igralci, astronauti ali forenziki, ne da bi sploh premgli osnovno idejo o tem, kje začeti, je bila Senadova želja boleče konkretna. Pomislila sem nase pred vsega sedmimi leti, na svet, ki je takrat ležal pred mano dovolj nepregleden in dovolj širok, da je dopuščal morje različnih brezbržnosti. Senadov je bil v primerjavi z njim premica, kjer je bila edina neznanka to, kako daleč lahko po njej prideš. Nasmehnila sem se tako, da nisem bila prepričana, če se je moj obraz v resnici odzval.

»To je pa lep poklic,« sem rekla. »Pomagaš ljudem. Plemenito delo.«

Senad je pokimal. Da sem v njem resnično zaznala iskro navdušenja, se je potrdilo, ko se je zasukal še za nekaj stopinj in se mi skoraj naravnost zagledal v oči.

»A je težko to postati?« je vprašal. »A moraš biti kaj ... posebnega?«

»Na faks moraš iti,« sem rekla. »Če si normalno pameten, ne sme biti problema.«

Senad je na kratko pokimal, a takoj spet umaknil pogled. Pripravljena sem bila.

»Saj ti si pameten, Senad,« sem pohitela. »Čisto dovolj pameten za kaj takega.«

Senad je skomignil s tipičnim milimetrskim gibom. Naslonila sem komolce na mizo in za vsak primer potegnila glavo malo nazaj.

»Ja no, saj si,« sem nadaljevala. »Vidim po tem, kako hitro razumeš stvari, ki ti jih razlagam. Pa kako se znaš sam učiti.« S pogledom sem ošinila računalnik. Zdelo se mi je boljše, če ga ne omenim. »Kako to znanje uporabiš v praksi. Nič od tega ti ne dela težav.«

Senad se je ozrl vame z očmi, v katerih je nejevera z naučenimi gibi odtrgala upanje.

nejevera – nezaupanje, dvom

(Vir: Polona Glavan: Kakorkoli. Ljubljana: Beletrina, 2014. 350–351.)

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Razložite, kaj ugotavlja pripovedovalka, ko primerja Senada z njegovimi vrstniki. Kaj spozna, ko primerja z njim sebe v njegovih letih? Kaj povedo o Senadu njegovi odzivi v pogovoru – zakaj potrebuje spodbudo? Citirajte eno izmed povedi, s katerimi ga spodbuja sogovornica.
- Povzemite ugotovitve in izrazite svoje mnenje o pripovedovalkinem odnosu do Senada. Ob primeru iz življenja presodite, ali je za uspešen študij in dobro poklicno delo dovolj, da je človek pameten.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte slovnična in pravopisna pravila ter slogovno ustreznost.

2. Samostojna interpretacija

Tone Partljič: ŽIRIJE (odlomek)

No, ko je žirija vendarle izbrana, se sestane in navadno prebere lanski zapisnik o delu prejšnje žirije. Da se ohrani kontinuiteta. Sicer pa je v žirijah navadno kak star žirantski maček, ki skrbi, da se nova žirija ne osmeši. Tak človek navadno tudi ve, kje je že kdo dobil kako nagrado, kje naj bi jo še letos dobil, kje ima kakega sorodnika, kje ljubico ali ljubčka, ali imajo ocenjevani homoerotična ali kaka druga nagnjenja, ali so v partiji ali med meščansko desnico ... O, ti podatki so nadvse dragoceni, kar se navadno pokaže zadnjo noč, ko je treba odločati o nagradah. Takrat tudi vedno ugotovijo, da pravilnik o nagradah ni ustrezen in da bi ga bilo treba spremeniti do prihodnjega razpisa ali festivala.

Seveda ni vedno vse tako enostavno. Včasih so žirije sestavljene po republiških, včasih po nacionalnih ključih, včasih po idejnopolitičnem prepričanju, včasih pa kar po naključju. Takrat je najhujše, ker je lahko med žiranti kak individualist, ki po vsej sili vztraja pri svojem, na koncu pa celo izstopi iz žirije.

Spomnim se, kako je bilo, ko sem bil član žirije na nekem popevkarskem festivalu. Branil sem se, da nimam posluha. Res nisem želel sprejeti.

– Kaj si nor! V hotelu A kategorije boš živel. Honorar ti bomo dali. S popevkaricami se boš družil! Posluh? Saj ne ocenjujemo posluha, ampak popevke. Ti boš odgovoren za besedila, ne pa za glasbo.

Seveda so me prepričali. Ko sem potem v žiriji dvakrat trikrat pripomnil, da morda le ne bi nagradili te ali one popevke, češ da je besedilo abotno in neumno, so mi rekli, da besedila niso važna, saj se popevke lahko tudi žvižgajo, torej naj ne delam komplikacij. Pokazalo se je, da so imeli prav, saj smo popevke z najbolj neumnimi besedili potem največkrat slišali po radiu in televiziji, torej je bilo prav, da so bile nagrajene. Meni pa so dejali, da sem dober žirant in da me bojo prihodnje leto spet uvrstili v žirijo.

– Še dobro, da nimaš posluha, si lahko bolj objektiven.

Tako se res lahko zgodi, da se bom počasi uvrstil v elito, ki kroži iz žirije v žirijo. In če bo hčerkica res vztrajala na začrtani poti, se lahko zgodi, da bo tudi v naši družini, kot v nekaterih drugih, članstvo v žiriji dedno.

abotno – nespametno, neumno

(Vir: Tone Partljič: Žirije. V: Kulturne humoreske, prosim. Ljubljana: Prešernova družba, 1988. 64–66.)

NAVODILA

Opreделите odlomek glede na **književno zvrst** in ga **povzemite**. **Izberite problem** oziroma prvo odlomka in ga/jo **razložite**. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku in na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte slovnična in pravopisna pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

P 1 8 3 A 1 0 1 1 2 0 5

Lined writing area with 25 horizontal lines.

Prazna stran